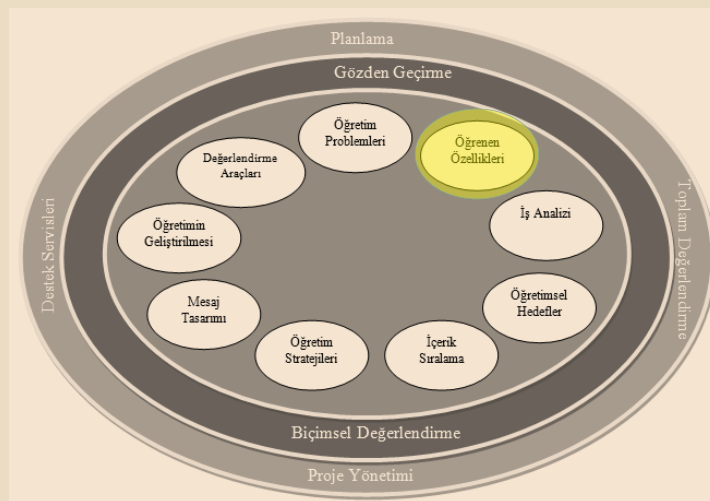

MORRISON, ROSS & KEMP ÖT MODELİ -2 ÖĞRENEN ÖZELLİKLERİ

Doç. Dr. M. Betül YILMAZ

Morrison, ROSS ve Kemp ÖT Modeli

Önemli Sorular

Öğretimi planlarken öğrenen özelliklerine önem vermek neden önemli?

Hangi özellikler faydalı olacak ve hangi bilgileri toplamak gerekiyor?

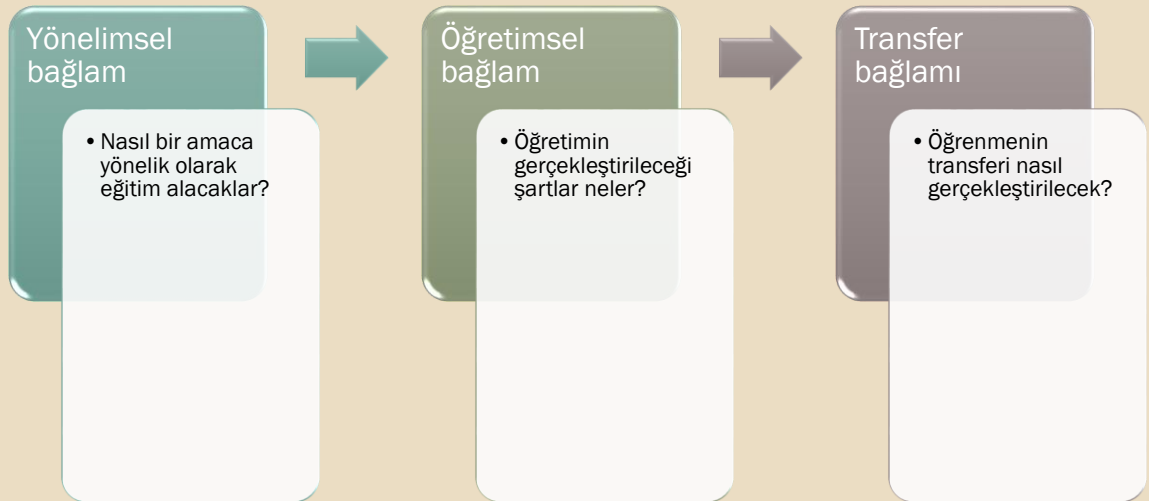
Tasarımda yer verdiğiniz özelliklerle ilgili hangi öğrenen sınırlılıkları söz konusu?

Ortamda öğretiminizi etkileyebilecek hangi unsurlar var?

BAĞLAMSAAL ANALİZ

Contextual analysis

Bağlamsal Analiz

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

5

Yönelimsel bağlam (Orienting Context)

Öğrenenlerin bu dersi / eğitimi alıyor olmalarının arkasındaki **amaç** nedir?

- HİE sayesinde iş yapmadan geçecek iş günleri?
- Dersi geçmek?
- Dersi AA alarak geçmek?

Bu öğretimle ilgili **algıladıkları fayda** nedir?

- Konunun iş yaşamındaki bazı problemleri için çözüm üreteceğine inanmaları?
- Gelecekteki mesleki hedefleri için anahtar içeriğe sahip olması?

Öğrenenlerin eğitim sonunda hesap vermeleri (**accountability**) gerekecek mi?

- Ders ya da dersin bir kısmı nota dönüşecek mi?
- Sonunda diploma / sertifika / vb. söz konusu mu?

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

6

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Türlerine Göre Öğrenen Özellikleri

Bilişsel	Duyuşsal	Toplumsal	Fizyolojik
<ul style="list-style-type: none"> • Zekâ bölümü (IQ) • Yetenek türü ve düzeyi • Bilişsel gelişim düzeyi • Dil gelişim düzeyi • Sözcük bilgisi düzeyi • Görsel okuryazarlık düzeyi • Bilişsel stili / öğrenme stili • Öğrenme stratejileri • Önbilgi düzeyi 	<ul style="list-style-type: none"> • Kişilik yapısı • İlgiler • Güdülenme tür ve düzeyi • Akademik benlik algısı • Kaygı düzeyi • Denetim odağı • Epistemolojik inançlar • Öz-yeterlik algısı • Diğer inançlar 	<ul style="list-style-type: none"> • Akran ilişkileri • Otoriteye karşı tepkisi • Ahlaki gelişim düzeyi • İşbirliği yapma ya da yarışma eğilimi • Irksal köken • Sosyo-ekonomik düzey • Aile yapısı ve desteği 	<ul style="list-style-type: none"> • Duyusal algılama • Beynin bilgi işleme kapasitesi • Genel sağlık durumu • Yaş

Kaynak: Smith & Ragan (1999)

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

8

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Hangi Öğrenen Özellikleri?

Genel karakteristikler

- Yaş, cinsiyet, iş tecrübesi, tahsil düzeyi, vb.

Spesifik giriş özellikleri

- Öğretim için gerekli önkoşul becerilere sahip olma durumu, alana yönelik tutum

Öğrenme stilleri

- Hangi öğrenme stili modeli? Modelleri dikkate almak gerçekten önemli mi?

Akademik Bilgi

- Notlar, diploma notu, bitirdiği okul / kurs / program, temel beceri düzeyleri (yazma, okuma, mat),

Kişisel ve Sosyal Özellikler

- Yaş ve olgunluk düzeyi, konuya yönelik ilgi ve motivasyon, beklenti, özel yetenek, çevresel etkilere etkilenme,

Kültürel farklılıklar

- Dil, etnisite, bölge, büyükşehir/kasaba, vb.

Engelli öğrenenler

- Zihinsel, bedensel engeller, öğrenme güçlükleri (disleksi, vb.)

Yetişkin öğrenenler

Morrison, Ross, Kalman, Kemp (2013)

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

9

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Öğrenen Özelliklerine Göre ÖT Düzenleme Seçenekleri

• Öğretim yöntemi	• Tepki biçimi (yazılı, sözel, vb.)
• İçeriğin sunum hızı	• Dikkatin çekilmesi
• İçeriğin sunumu (yapılandırılmış ya da değil)	• Geribildirim (tür ve sıklık)
• İçeriğin somut / soyut oluşu	• İpucu (sayı ve nitelik)
• Öğretim ortamı (yüzyüze, sanal, online, vb)	• Pekiştirme (tür ve sıklık)
• Öğrenci denetimi (nitel / nicel)	• Alıştırma ve uygulamaların bağlamı
• Okuma materyallerinin düzeyi	• Alıştırma ve uygulamaların sayısı
• Kullanılacak sözcüklerin düzeyi	• Verilecek örneklerin bağlamı
• Öğrenciye sunulan rehberlik	• Verilecek örneklerin sayısı ve zorluğu
• Ölçme değerlendirme yaklaşımı	• vb.....

Kaynak: Smith & Ragan, 1999

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

10

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Öğrenme Ortamı

- Yüzyüze öğretim söz konusu olabilir ise öğretim ortamı nasıl?

Aydınlatma

- Pencereelerde perde var mı? Işıkları ayarlayabiliyor musunuz?

Gürültü

- Etrafta düzenli ya da düzensiz gürültü kaynakları var mı? Bunlar kontrol edilebilir mi?

Sıcaklık

- Ortam sıcaklığına kolayca müdahale edilebilir mi?

Oturma düzeni

- Çakılı mı? Grup çalışması için düzenlenebilir mi? Herkes ekranı görebiliyor mu?

Konaklama

- (Yatılı eğitimler için) yakın mı? Öğle yemeği molası dikkatleri dağıtır mı? Ders dışı zamanlarda nasıl vakit geçirecekler?

Cihazlar

- Öğretimin gerektirdiği tüm ekipman mevcut mu? Çalışır durumda mı? Eğitimcinin ekipmanı ile uyumlu mu?

Ulaşım

- Öğretim ortamına öğrenen ve eğitimcinin ulaşımı nasıl olacak? Ne kadar sürecek?

Doç. Dr. M.Betül YILMAZ - YTÜ BÖTE

11

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Öğrenme Ortamı

- Uzaktan öğrenme söz konusu olabilir ise öğretim ortamı nasıl?

Ekipman

- Ne tür cihaz(lar) üzerinden öğretim gerçekleştirilecek?

Zamanlama

- Senkron / asenkron?

İçerik ulaştırma

- ÖYS / İYS?
- VT?

Sosyalleşme

- Forum?
- Tartışma odası?
- Sohbet odası?

İletişim

- Öğretmen – Öğrenci?
- Öğrenci – Öğrenci?

Öğretimsel Bağlam (Instructional Context)

Öğrenme Ortamı

- Eğitimin / dersin takvimi nasıl?
 - Yılın hangi mevsiminde?
 - Haftanın hangi gününde?
 - Günün hangi saat diliminde?

Transfer bağlamı (Transfer Context)

- Öğretim yeni öğrenen bilgi ve becerilerin geniş bir yelpazedeki farklı durumlarda uygulanabilmesine zemin hazırlayacak şekilde tasarlanmalıdır.
- Öğrenenler öğrendikleri yeni bilgi ve becerileri uygulayabilecekleri ortamlara ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle öğrenenlere yeni bilgi ve becerileri kullanacakları fırsatlar sunulmalıdır.
- Öğrenenlere yeni bilgi ve becerileri kullanmaları desteklenmelidir.

Kaynaklar

- Fer, S. (2011). Öğretim tasarımı. Anı Yayıncılık.
- Morrison, G. R., Ross, S. M., Kemp, J. E., & Kalman, H. (2013). Designing effective instruction. John Wiley & Sons.